Asia: VNS 7/2025 vp Valtioneuvoston tulevaisuusselonteon ensimmäinen osa Strateginen toimintaympäristöanalyysi sekä skenaarioita vuoteen 2045

Asia: VNS 7/2025 vp Valtioneuvoston tulevaisuusselonteon ensimmäinen osa Strateginen

Teema: Tulevaisuusajattelun juurruttaminen päätöksentekoon

Kysymys: Miten ministeriö hyödyntää tulevaisuustyöskentelyä, tulevaisuusselontekoa ja skenaarioita? Entä millä tavalla päätösten tulevaisuuskestävyyden arviointi on integroitu tai integroitavissa ministeriössä tehtävään valmisteluun?

Lisäkysymys: Mikä on prosessi, jolla varmistetaan, että eduskunnan ponnet käsitellään ja otetaan huomioon?

Puolustusministeriön vastaus lisäkysymykseen 5.3. 2026

Tulevaisuusvaliokunta on pyytänyt lisäselvitystä puolustusministeriön 13.2. kokoukseen toimittamaan lausuntoon. Lisäselvitystä pyydetään siitä, mikä on se prosessi, jolla varmistetaan, että eduskunnan ponnet käsitellään ja otetaan huomioon.

Tähän pyyntöön liittyen, puolustusministeriö viittaa valtioneuvoston kanslian (VNK:n) toimittamaan vastaukseen, jossa esitellään yleisesti prosessi valtioneuvostossa Valtioneuvoston käsikirjan (VN julkaisuja 2024:9) ja hallituksen vuosikertomuksen valmistelun pohjalta.

VNK:n vastauksessa esitellään myös tulevaisuusselontekoa koskevien ponsien käsittelyä valtioneuvostossa/ministeriöiden ennakointiyhteistyössä. Puolustusministeriö on ollut aktiivisesti mukana toteuttamassa ja kehittämässä niin valtioneuvoston yhteistä ennakointia ponsien mukaisesti ja samalla kehittäen myös puolustusministeriön omaa ennakointitoimintaa ja koko puolustushallinnon ennakointitoimintaa sekä vieden parhaita käytäntöjä ja oppeja sekä sisältöjä myös osaksi eritasoisia kansainvälisiä ennakointitoimia (ml. Nato, Pohjoismaat jne.). Tarkemmin näitä asioita puolustusministeriö avasi tulevaisuusvaliokunnan 13.2. kokoukseen toimittamassaan lausunnossa.

Lisäksi puolustusministeriö toteaa yleisesti, että ministeriölle osoitettujen lausumien käsittely vastuutetaan työjärjestyksen mukaisesti ja valmistelussa tukeudutaan Valtioneuvoston esittelijän käsikirjaan. Ministeriössä ei ole erillistä, yksilöityä prosessia lausumien käsittelyyn; lausumien sisällöstä riippuu, miten asia huomioidaan valmistelussa ja käsitellään esimerkiksi lainsäädäntösuunnitelmassa, lainvalmistelussa, toiminnan kehittämisessä tai hallinnonalan ohjauksessa ja raportoinnissa. Lausumiin liittyviä hallituksen toimia seurataan osana hallituksen vuosikertomuksen valmistelua valtioneuvoston kanslian koordinoimana.